

TARİH 10

**YAZILIYA HAZIRLANIYORUM
2.DÖNEM 1.YAZILI**

10.SINIF TARİH DERSİ 2.DÖNEM 1.YAZILIYA HAZIRLANIYORUM

4. ÜNİTE
BEYLİKTEN DEVLETE
OSMANLI MEDENİYETİ

01

OSMANLI DEVLETİ'NDE ASKERÎ SINIF

02

HALK KÜLTÜRÜ VE KİTABÎ KÜLTÜR

03

FETİHLE GELEN DÖNÜŞÜM

5. ÜNİTE
DÜNYA GÜCÜ
OSMANLI
(1453-1595)

01

1453-1520 YILLARI ARASINDAKİ BAŞLICA
SİYASİ GELİŞMELER

02

FETİH VE FATİH

03

İSLAM DÜNYASI LİDERLİĞİ

OSMANLI DEVLETİ'NDE ASKERÎ SINIF

Osmanlı Devleti'nde toplum, sosyal hayatın sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi için iki büyük sınıfa ayrılmıştır. Bunlardan birincisi saltanat beratı ile padişahın dinî ya da idari yetki tanıdığı kişilerde oluşan **yönetenler** yani askerî sınıftır. Diğer ise, idareye katılmayan muhtelif din ve soylara mensup zümrelerden oluşan

yönetilenler

yani reayadır. Reayanın görevi, üretim yapmak ve vergi vermek suretiyle askerî sınıfı desteklemektir. Padişah başta olmak üzere askerî sınıfın görevi ise Osmanlı hukukunu uygulayarak ülkede adaletin hüküm sürmesini ve halkın refahını sağlamaktır. Osmanlı toplumunda yönetenler sınıfı kendi arasında **seyfiye**, **kalemiye** ve **ilmiye** olmak üzere üç sınıfa ayrılırdı.

1

**KILIÇ EHLİ
(SEYFİYE)**

2

**KALEM EHLİ
(KALEMİYE)**

3

**İLİM EHLİ
(İLMİYE)**

Seyfiye sınıfını Enderun veya diğer eğitim kurumlarında yetişen ve ümera da denilen kişiler oluşturmuştur. Bu sınıf **kapıkulu askerleri** ve **tımarlı sipahiler** ile **subaşı, sancakbeyi, beylerbeyi, vezir** ve **sadrazam** gibi görevlileri kapsamaktadır.

KILIÇ EHLİ (SEYFİYE)

Devletin yazışma, mali ve dış işlerinden sorumlu **nişancı, defterdar, reisülküttap** gibi görevlilerden oluşmaktadır. Başlangıçta medrese eğitimi görmüş kimseler, bu meslekte çoğunluğu teşkil ederken sonraları intisap usulüyle yetişip yükselmiştir.

KALEM EHLİ (KALEMİYE)

Medreselerden yetişen ve ulema da denilen kişilerden oluşmuştur. **Kadı, müderris, kazasker** ve **şeyhülislam** gibi devlet görevlileri bu sınıf içerisinde yer almıştır.

İLİM EHLİ (İLMİYE)

OSMANLI DEVLETİ'NDE İLİM VE İLMİYE SINIFI

Süleyman Paşa Medresesi
(İznik)

01 ▶

Osmanlı Devleti'nde bilinen ilk medrese **Orhan Gazi** tarafından 1330'da **İznik**'te yaptırılmıştır.

02 ▶

Bu medreseye atanan ilk müderris Türk âlim ve mütefekkir **Şerefüddin Davud-i Kayseri**'dir.

03 ▶

Fatih Sultan Mehmed Dönemi'ne kadar **Bursa**'da yirmi beş, **Edirne**'de on üç ve **İznik**'te dört olmak üzere toplam kırk iki medrese kurulmuştur.

Osmanlılarda ilmiye sınıfının başlıca üç görevi vardır

Eğitim-öğretimin sürdürülmesi

İdari ve adli hizmetlerin görülmesi

Sosyal, idari ve askerî konularda dinî görüşün açıklanması

Şeyhülislam

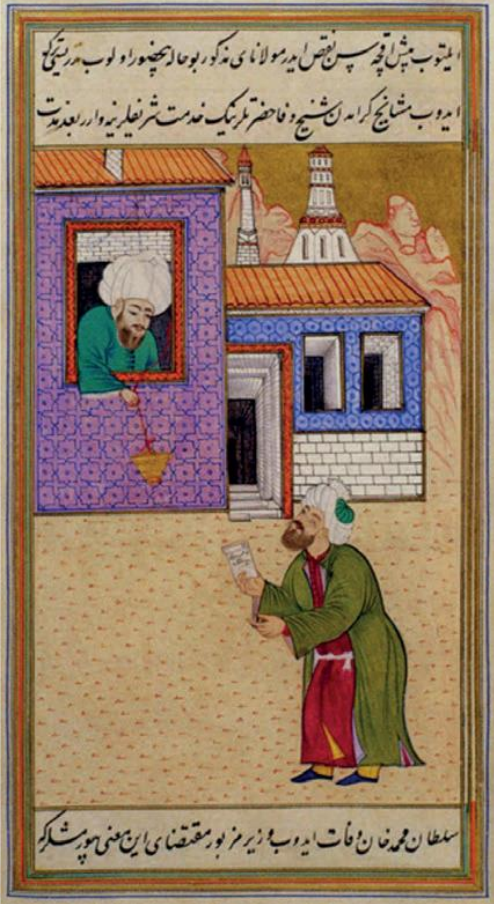
DIKKAT!

Kadı tayini, ilk defa **Osman Gazi** tarafından yapılmıştır. Osman Gazi bu göreve, kayınpederi **Şeyh Edebalı'nın** talebesi

Dursun Fakih'i uygun görmüş ve **Karacahisar'a** kadı olarak atamıştır.

ŞEYHÜLİSLAM

Zenbilli Ali Efendi

Ebu's-Suud Efendi'den itibaren Rumeli kazaskerliği yapanlar şeyhülislamlık makamına atanmıştır.

XVI. yüzyılda Zenbilli Ali Efendi, İbn-i Kemal ve Ebu's-Suud Efendi dönemlerinde daha fazla önem kazanmış ve ilmiye teşkilatının en yüksek makamı hâline gelmiştir.

Şeyhülislam, dinî hükümleri yorumlamada en yetkili kişidir.

İstanbul müftüsü, Osmanlı Devleti'nin başmüftüsü yani şeyhülislamı olmuştur.

Kanuni Dönemi'nde müftüler de kadılar gibi teşkilatlandırılmış ve şeyhülislamlık makamı ortaya çıkmıştır.

Müftüler, belirli davalarda kadıların veya özel kişilerin sorularına dair İslami kaynaklara dayanarak fetvalar hazırlamıştır.

SORU: 1

**ŞEYHÜLİSLÂM VE MÜFTÜLERİN
DEVLET İDARESİNDEKİ ROLÜ
NEDİR?**

Şeyhülislam, dinî hükümleri yorumlamada en yetkili kişidir. Şeyhülislamlar, dinî konular dışında zamanla örf, âdet ve geleneklerle ilgili hususlarda da fikir beyan etmeye başlamış hatta kiliselerdeki seçim ihtilaflarını halletme konusunda bile fetvalar vermişlerdir. Bununla birlikte mühim devlet işlerinde de şeyhülislamın fikir ve düşüncelerinden istifade edilmiş; savaş ilanında, barış yapılmasında, ıslahatların uygulanmasında bile şeyhülislamdan fetva alınmıştır.

Müftüler toplumun inanç ve ibadetleriyle ilgili sorunların çözülmesi ve devlette şeriatın uygulanmasından sorumludur. Müftüler, belirli davalarda kadıların veya özel kişilerin sorularına dair İslami kaynaklara dayanarak fetvalar hazırlamıştır. Kanuni Dönemi'nde müftüler de kadılar gibi teşkilatlandırılmış ve şeyhülislamlık makamı ortaya çıkmıştır. İstanbul müftüsü, Osmanlı Devleti'nin baş müftüsü yani şeyhülislamı olmuştur.

SORU: 2

Osmanlı Devleti'nde Kazaların başında ilmiye sınıfına mensup kadılar bulunurdu. Kadıların idari, ilmî ve adli konularda oldukça geniş yetkileri vardı.

Aşağıdakilerden hangisi kadıların idari görevleri arasında yer almaz?

- A) Evlenme, boşanma, ticaret davaları gibi konularda karar vermesi
- B) Bulunduğu yerde ordunun ihtiyaçlarının görülmesinden sorumlu olması
- C) Üretimin kontrolünü gerçekleştirmesi
- D) Divanda alınan emirleri halka bildirmesi
- E) Bölgesindeki asayişî sağlaması

SORU: 2

Osmanlı Devleti'nde Kazaların başında ilmiye sınıfına mensup kadılar bulunurdu. Kadıların idari, ilmî ve adli konularda oldukça geniş yetkileri vardı.

Aşağıdakilerden hangisi kadıların idari görevleri arasında yer almaz?

- A) Evlenme, boşanma, ticaret davaları gibi konularda karar vermesi**
- B) Bulunduğu yerde ordunun ihtiyaçlarının görülmesinden sorumlu olması
- C) Üretimin kontrolünü gerçekleştirmesi
- D) Divanda alınan emirleri halka bildirmesi
- E) Bölgesindeki asayişî sağlaması

DİKKAT!

Hem şeriatı hem de doğrudan doğruya
sultan

tarafından çıkarılan kanunları ve nizamları
uygulayan kadiya, bir yöneticinin emir
verme yetkisi yoktur.

Diğer taraftan, şeriatla ilgili
konular üzerinde fetva veren şeyhülislamın,
devlet işlerine müdahale etme hakkı
olmayıp sadece devlet işlerinin dine
uygunluğu konusunda görüşü alınmıştır.

SORU: 3

Osmanlı sultanları, merkezî otoriteyi güçlendirmek için idari işlerde sarayda eğitim görmüş kişilere görev vermiş ve ulemayı da kendi hizmetine alarak devlet teşkilatlanmasını sağlam temellere oturtmuştur. Hem şeriatı hem de doğrudan doğruya sultan tarafından çıkarılan kanunları ve nizamları uygulayan kadıya, bir yöneticinin emir verme yetkisi yoktur. Diğer taraftan, şeriatla ilgili konular üzerinde fetva veren şeyhülislamın, devlet işlerine müdahale etme hakkı olmayıp sadece devlet işlerinin dine uygunluğu konusunda görüşü alınmıştır.

Buna göre ulemaya tanınan yetkilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kadılar kanunları uygulama konusunda bağımsız hareket etmiştir.
- B) Kadıların görev alanı yargı işleriyle sınırlandırılmıştır.
- C) Ulema, devlet idaresini destekleyici bir konumda yer almıştır.
- D) Şeyhülislamın yetkileri dinî konularla sınırlandırılmıştır.
- E) Şeyhülislam alınan kararların dine uygunluğuna dair fetva vermiştir.

SORU: 3

Osmanlı sultanları, merkezî otoriteyi güçlendirmek için idari işlerde sarayda eğitim görmüş kişilere görev vermiş ve ulemayı da kendi hizmetine alarak devlet teşkilatlanmasını sağlam temellere oturtmuştur. Hem şeriatı hem de doğrudan doğruya sultan tarafından çıkarılan kanunları ve nizamları uygulayan kadiya, bir yöneticinin emir verme yetkisi yoktur. Diğer taraftan, şeriatla ilgili konular üzerinde fetva veren şeyhülislamın, devlet işlerine müdahale etme hakkı olmayıp sadece devlet işlerinin dine uygunluğu konusunda görüşü alınmıştır.

Buna göre ulemaya tanınan yetkilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kadılar kanunları uygulama konusunda bağımsız hareket etmiştir.
- B) Kadıların görev alanı yargı işleriyle sınırlandırılmıştır.**
- C) Ulema, devlet idaresini destekleyici bir konumda yer almıştır.
- D) Şeyhülislamın yetkileri dinî konularla sınırlandırılmıştır.
- E) Şeyhülislam alınan kararların dine uygunluğuna dair fetva vermiştir.

MEDRESELER VE TEKKELER

1

2

3

4

5

6

Osmanlı Devleti'nde medreseler, İslami ilimleri üst düzeyde öğreterek insanların yararına sunmayı amaçlamıştır.

Medreselerde tefsir, hadis, kelam ve fıkıh gibi temel İslami ilimlerin yanında matematik, astronomi, fizik, mantık ve felsefe gibi akli ilimler de okutulmuştur.

Osmanlı müderrisleri akli ilimlerden özellikle mantık ve matematiğe önem vermiştir. Osmanlılarda iyi kadı olmanın yolu matematik ve astronomi gibi bilimleri de bilmekten geçmiştir.

Medreseler, müderrislerinin yevmiyelerine göre 20'li, 40'lı, 60'lı medreseler şeklinde derecelendirilmiştir.

Medresenin derecesi yükseldikçe müderrisin geliri de artış göstermiştir.

II. Mehmed' in yaptırdığı Sahn-ı Seman ve Süleyman'ın kurduğu Sahn-ı Süleymaniye medreseleri Osmanlı Devleti'nde en yüksek seviyede eğitim öğretim yapan medreselerdi.

I.

SORU: 4

**BİR ÖĞRENCİNİN SAHN-I SEMAN
MEDRESELERİNDE MÜDERRİS OLABİLMESİ
İÇİN PEK ÇOK AŞAMADAN GEÇİRİLMESİNİN
AMAÇLARI NELER OLABİLİR?**

Bu durum, Sahn-ı Seman medreselerindeki derecelendirmenin ne denli üstün olduğunu ve bilgiye verilen önemi gösterir.

SORU: 5

Osmanlı medreselerinin en büyüklerinde bile talebe sayısı 20'ye ulaşmazdı. Eğitim faaliyetleri seviyeye göre yürütülür ve kitap geçme esas alınırđı. Öğretim süresi öğrencinin ders ve imtihanları verme durumuna bağılıydı. Dersler sık sık tekrarlanır ve karşılıklı münakaşalarla işlenir, yöntemin esasđ ezberciliğe dayanırđı. Belirtilen dersleri alan ve sınavları başarı ile veren öğrencilere icazetname denilen diploma verilirdi.

Verilenlere göre Osmanlı medreseleri ile ilgili,

- I. Öğretimde belli bir bitirme süresi yoktur.
- II. Öğretimde asıl olan kitabın öğrenilmesidir.
- III. Medreseyi bitiren tüm öğrenciler devlet kadrolarına alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

SORU: 5

Osmanlı medreselerinin en büyüklerinde bile talebe sayısı 20'ye ulaşmazdı. Eğitim faaliyetleri seviyeye göre yürütülür ve kitap geçme esas alınırdı. Öğretim süresi öğrencinin ders ve imtihanları verme durumuna bağlıydı. Dersler sık sık tekrarlanır ve karşılıklı münakaşalarla işlenir, yöntemin esası ezberciliğe dayanırdı. Belirtilen dersleri alan ve sınavları başarı ile veren öğrencilere icazetname denilen diploma verilirdi.

Verilenlere göre Osmanlı medreseleri ile ilgili,

- I. Öğretimde belli bir bitirme süresi yoktur.
- II. Öğretimde asıl olan kitabın öğrenilmesidir.
- III. Medreseyi bitiren tüm öğrenciler devlet kadrolarına alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II**
- E) II ve III

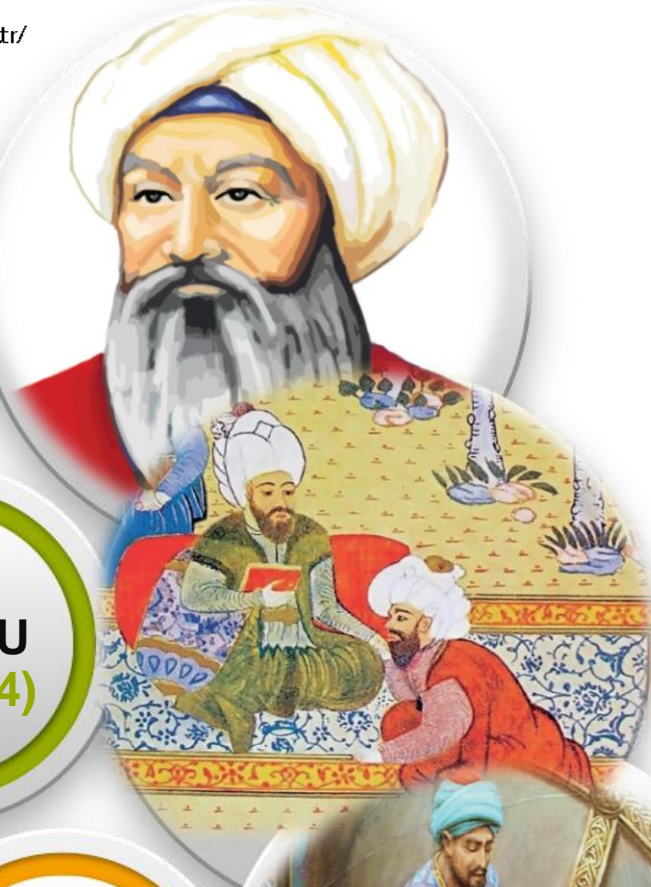

TÜRK DÜNYASINDA YETİŞEN ÂLİMLER

1

AKŞEMSEDDİN
(?-1459)

2

ALİ
KUŞÇU
(?-1474)

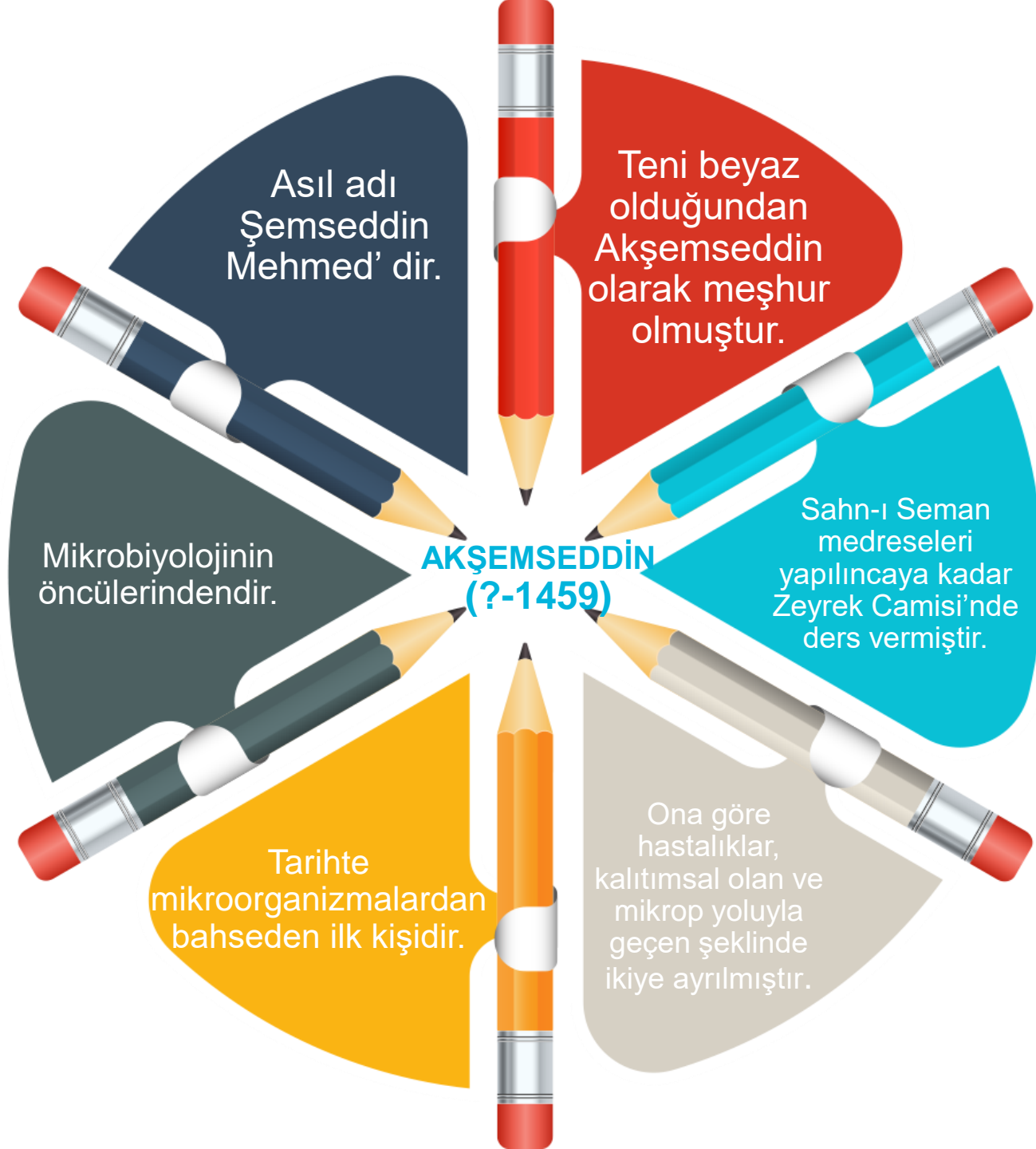

3

ULUĞ BEY
(1394-1449)

SORU: 6

- Amasya ve Osmaniye Medreselerinde tıp, eczacılık ve tasavvuf alanında çalışmalar yapmıştır.
- İlk defa bazı hastalıkların, tohum adını verdiği mikroplardan kaynaklandığını öne sürmüştür.
- Mikroptan haber vermesi bakımından Louis Pasteur ve Robert Koch gibi bilginlerin öncüsü olmuştur.

Hakkında bilgi verilen Türk-İslam bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluğ Bey
- B) Akşemseddin
- C) Sinan Paşa
- D) Ahmet Cevdet Paşa
- E) Ali Kuşçu

SORU: 6

- Amasya ve Osmançık Medreselerinde tıp, eczacılık ve tasavvuf alanında çalışmalar yapmıştır.
- İlk defa bazı hastalıkların, tohum adını verdiği mikroplardan kaynaklandığını öne sürmüştür.
- Mikroptan haber vermesi bakımından Louis Pasteur ve Robert Koch gibi bilginlerin öncüsü olmuştur.

Hakkında bilgi verilen Türk-İslam bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluğ Bey
- B) Akşemsetdin**
- C) Sinan Paşa
- D) Ahmet Cevdet Paşa
- E) Ali Kuşçu

ULUĞ BEY (1394-1449)

Asıl adı
Muhammed
Tarağay' dır.

Timur'un
torunudur.

1836'da
yayınlanan 4 ciltlik
Ay haritasındaki
kraterlerden birine
Uluğ Bey ismi
verildi.

Üçgenler
konusunda
araştırmalar
yaparak tanjant
ve sinüs cetvelleri
oluşturdu.

"Zîc-i
Uluğ Bey",
günümüze kadar
konumsal gök
biliminin temel
kitabı olarak
kullanılmıştır.

Semer kand
Medresesi'ni
ve Semer kand
Gözlemevi'ni
yaptırdı.

SORU: 7

Timur'un torunu ve Timur Devleti'nin dördüncü hükümdarı olan Uluğ Bey aynı zamanda matematik ve astronomi alanında yapmış olduğu çalışmalarla Türk İslam dünyasında nam kazandı. Uluğ Bey, hükümdarlığı döneminde, Semerkant'ta medrese ve rasathane inşa ettirdi. 1421 tarihinde tamamlanan Semerkant Medresesi, uzun yıllar çeşitli ilimlerin öğretildiği bilim merkezi oldu. Dönemin birçok ünlü bilim insanı burada dersler verdi.

Buna göre Uluğ Bey ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İlmî çalışmalarda bulunmuş bir hükümdardır.
- B) Döneminde fetih faaliyetlerine önem verilmemiştir.
- C) Astronomi çalışmalarına katkısı olmuştur.
- D) Semerkant'ta ilim faaliyetlerinin canlanmasını sağlamıştır.
- E) Çalışmaları Türk-İslam dünyasında yankı uyandırmıştır.

SORU: 7

Timur'un torunu ve Timur Devleti'nin dördüncü hükümdarı olan Uluğ Bey aynı zamanda matematik ve astronomi alanında yapmış olduğu çalışmalarla Türk İslam dünyasında nam kazandı. Uluğ Bey, hükümdarlığı döneminde, Semerkant'ta medrese ve rasathane inşa ettirdi. 1421 tarihinde tamamlanan Semerkant Medresesi, uzun yıllar çeşitli ilimlerin öğretildiği bilim merkezi oldu. Dönemin birçok ünlü bilim insanı burada dersler verdi.

Buna göre Uluğ Bey ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İlmî çalışmalarda bulunmuş bir hükümdardır.
- B) Döneminde fetih faaliyetlerine önem verilmemiştir.**
- C) Astronomi çalışmalarına katkısı olmuştur.
- D) Semerkant'ta ilim faaliyetlerinin canlanmasını sağlamıştır.
- E) Çalışmaları Türk-İslam dünyasında yankı uyandırmıştır.

II. MURAD'IN KÜLTÜR POLİTİKASI

II. Murad

1 Türk diline önem veren padişah, Türkçe eserler yazdığı gibi birçok yabancı eserin de Türkçeye tercümesini sağlamıştır.

2 Azerbaycan, Türkistan ve Arap Yarımadası'ndan tanınmış âlimler Edirne ve Bursa'ya gelerek yerleşti.

4 II. Murad Dönemi'nde âlimler Türkçe eser yazma konusunda teşvik edilmiştir. Âşık Paşa'nın yazdığı "Garipname" adlı eser bu teşviklerin bir neticesi olarak kabul edilmelidir.

3 Millî bir kültür hareketine öncülük eden II. Murad, Danişmentli ve Selçuklu devirlerindeki Fars kültürünün etkilerini unutturmak için çalışmıştır.

SORU: 8

Usta bir şair olan II. Murad zamanında, Arapça ve Farsçadan Türkçeye eserler tercüme ettirilmiştir. Danişmendnâme ve Kâbûsnâme gibi eserler II. Murad'ın gayreti ile yeniden Türkçeye tercüme ettirildi. Yine Osmanlı şiir mecmularından olan Mecnûatü'n-Nezâir de II. Sultan Murad'a adandı. II. Murad Dönemi'nde bilimsel ve kültürel çalışmalara verilen destek sayesinde Azerbaycan, Türkistan ve Arap Yarımadası'ndan tanınmış birçok bilim insanı Edirne ve Bursa'ya gelerek yerleşti.

Buna göre II. Murad Dönemi ile ilgili,

- I. Edebî ve ilmî çalışmalar teşvik edilmiştir.
- II. Türkçeye önem verilmiştir.
- III. Fetih faaliyetleri sönük kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

SORU: 8

Usta bir şair olan II. Murad zamanında, Arapça ve Farsçadan Türkçeye eserler tercüme ettirilmiştir. Danışmendnâme ve Kâbûsnâme gibi eserler II. Murad'ın gayreti ile yeniden Türkçeye tercüme ettirildi. Yine Osmanlı şiir mecmularından olan Mecnûatü'n-Nezâir de II. Sultan Murad'a adandı. II. Murad Dönemi'nde bilimsel ve kültürel çalışmalara verilen destek sayesinde Azerbaycan, Türkistan ve Arap Yarımadası'ndan tanınmış birçok bilim insanı Edirne ve Bursa'ya gelerek yerleşti.

Buna göre II. Murad Dönemi ile ilgili,

- I. Edebî ve ilmî çalışmalar teşvik edilmiştir.
- II. Türkçeye önem verilmiştir.
- III. Fetih faaliyetleri sönük kalmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II**
- E) II ve III

ŞAİR SULTANLAR

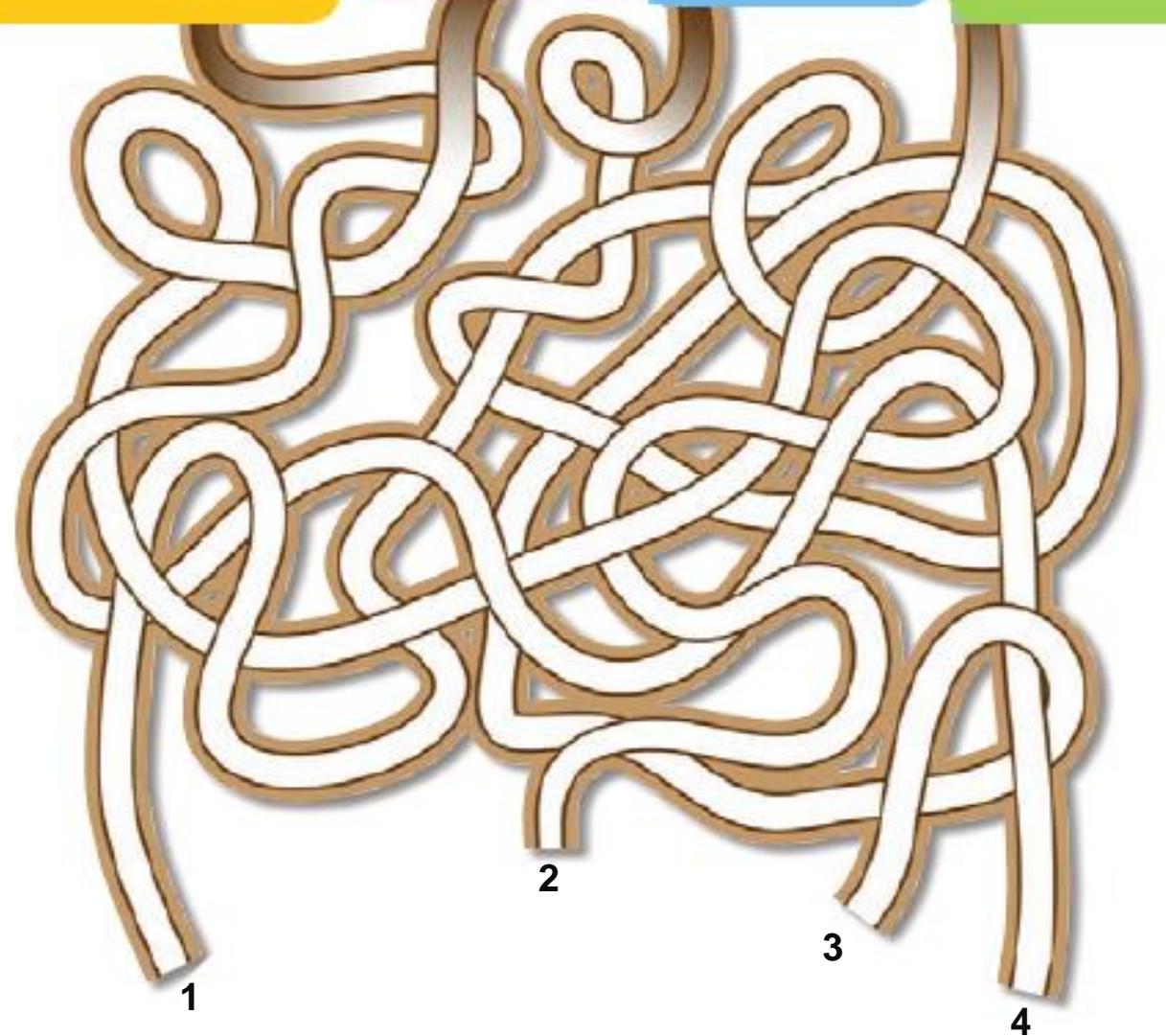
II. Mehmed

I. Süleyman

II. Bayezid

I. Selim

	Şair Sultanlar	Kullandığı Mahlası
1	.....	.....
2	.....	.....
3	.....	.....
4	.....	.....

ŞAİR SULTANLAR

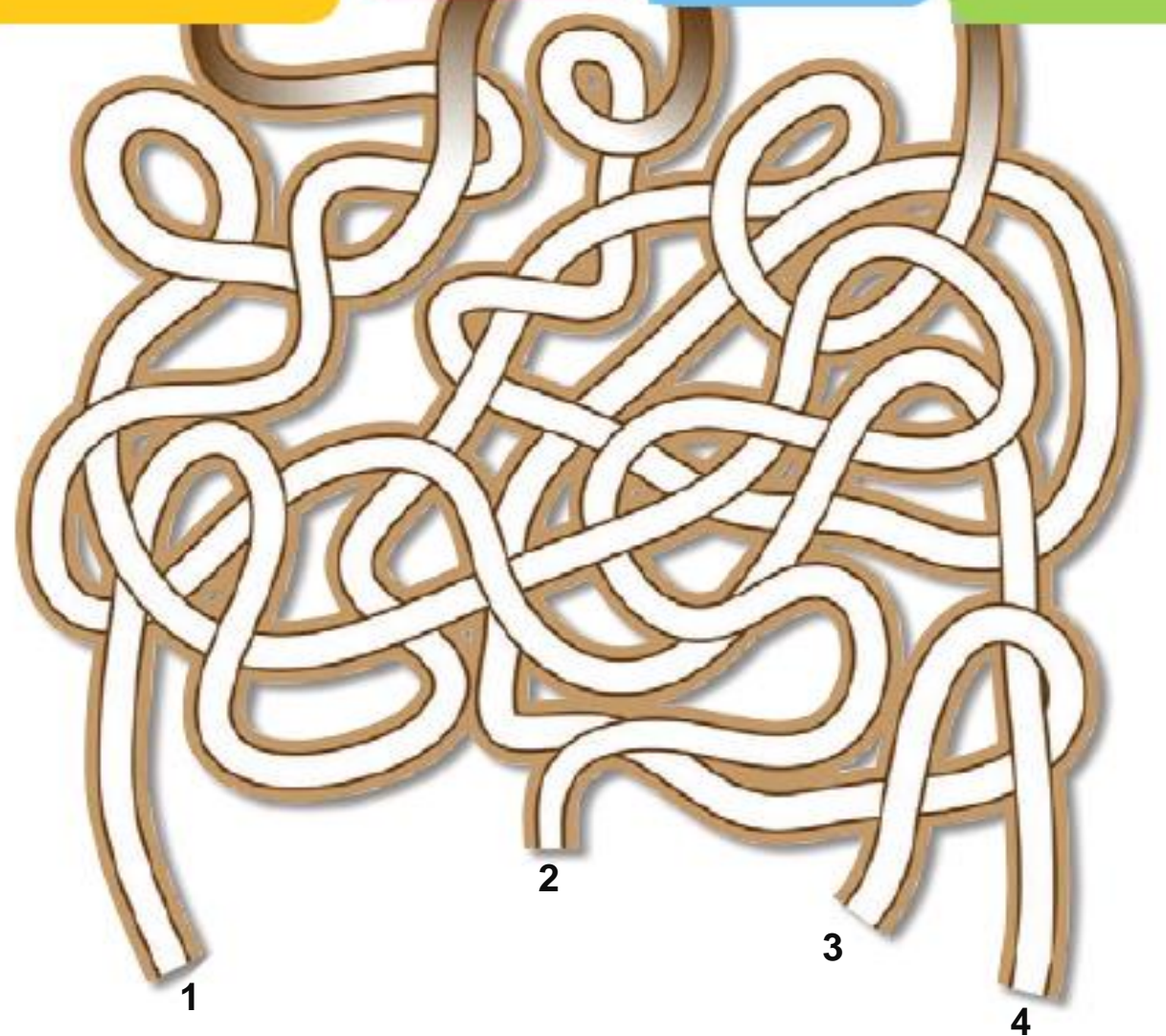
II. Mehmed

I. Süleyman

II. Bayezid

I. Selim

	Şair Sultanlar	Kullandığı Mahlası
1	I. Selim	Selimî
2	I. Süleyman	Muhibbî
3	II. Bayezid	Adlî
4	II. Mehmed	Avnî

YARDIMCI
KAYNAKLAR

<http://yardimcikaynaklar.meb.gov.tr/>

4.4. FETİHLE GELEN DÖNÜŞÜM

OGM
MATERYAL

1

Geleneksel anlamda konar-göçer bir yaşam tarzına sahip olmasına rağmen Osmanlılar, kuruluştan itibaren yerleşik hayatı daha fazla benimseyen bir siyasi teşekkül olarak ortaya çıkmıştır.

2

Türk şehir modeline göre şehir merkezine cami, aşevi, hamam, şifahane gibi kurumlar yapılmış, yerleşme ise daha dış mahallelere kaydırılmıştır.

3

Osmanlılar; fethedilen şehirlerdeki çarşı ve pazarlar geliştirilmiş ya da yeniden inşa edilmiştir.

4

Osmanlılar, şehirleşmeye getirdikleri bu yeni mimari anlayışla dağınık şekilde bulunan sosyal kurumları bir site içinde toplamıştır.

5

Osmanlı Devleti'nin fethettiği şehirlerde Türkler, şehrin gayrimüslim mahalleleri dışında kendi mahallelerini kurdu.

6

Şehir merkezlerinde pek çok işyeri inşa edilmiş, sosyal kurumların giderlerini karşılamak için vakıf olarak kiraya verilmiş ve böylece şehirlerin sosyo-ekonomik canlılığı sağlanmıştır.

7

Orhan Bey'in İznik'te kendi vakfı olarak kurduğu imaretiyle birlikte yeni bir şehir merkezi modeli ortaya çıkmıştır.

8

Osmanlı'da mahalle, birbirini tanıyan bir ölçüde birbirinin davranışlarından sorumlu, sosyal dayanışma içinde olan kişilerden oluşmuştur.

SORU: 9

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi mimari eserlerinden biri değildir?

- A) İznik Yeşil Cami
- B) Sahn-ı Süleymaniye Medresesi
- C) Bursa Yeşil Türbe
- D) Yıldırım Darüşşifası
- E) Bursa Ulu Cami

SORU: 9

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi mimari eserlerinden biri değildir?

A) İznik Yeşil Cami

B) Sahn-ı Süleymaniye Medresesi

C) Bursa Yeşil Türbe

D) Yıldırım Darüşşifası

E) Bursa Ulu Cami

SORU: 10

Geleneksel anlamda konar-göçer bir yaşam tarzına sahip olmasına rağmen Osmanlılar, kuruluştan itibaren yerleşik hayatı daha fazla benimseyen bir siyasi teşekkül olarak ortaya çıkmıştır. Kurulduğu bölgedeki kadim şehir, kasaba ve köyler ile buralarda yaşayanları yadırgamadan kabullenen Osmanlılar; cami, medrese, mescit, han ve hamam gibi yapılarla buraları imar etmiştir.

Bu duruma göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Savaşçı bir yapıya sahip oldukları
- B) Ekonomik hayatın hayvancılığa bağlı kaldığı
- C) Kuruluştan itibaren imar faaliyetlerine önem verdikleri
- D) Eski yönetim geleneğinin unutulduğu
- E) Çadır hayatının devam ettiği

SORU: 10

Geleneksel anlamda konargöçer bir yaşam tarzına sahip olmasına rağmen Osmanlılar, kuruluştan itibaren yerleşik hayatı daha fazla benimseyen bir siyasi teşekkül olarak ortaya çıkmıştır. Kurulduğu bölgedeki kadim şehir, kasaba ve köyler ile buralarda yaşayanları yadırgamadan kabullenen Osmanlılar; cami, medrese, mescit, han ve hamam gibi yapılarla buraları imar etmiştir.

Bu duruma göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Savaşçı bir yapıya sahip oldukları
- B) Ekonomik hayatın hayvancılığa bağlı kaldığı
- C) Kuruluştan itibaren imar faaliyetlerine önem verdikleri**
- D) Eski yönetim geleneğinin unutulduğu
- E) Çadır hayatının devam ettiği

MİNYATÜR

HAT

TEZHİP

هوالاوتة

ÇİNİ

OSMANLILARDA EL SANATLARI

SORU: 11

Fatih, İstanbul'un Fethi'nden sonra şehre gelen yolları ve köprüleri tamir ettirdi. 1455 kışında meşhur Kapalıçarşı'nın çekirdeği büyük bedestenin yapılmasını emretti. Keza o yıl, şehre bol su getirmek için su yollarının onarımını emretti. Şehrin göbeğinde yaptırdığı ilk sarayı (Eski Saray) daha sonra uygun bulmayan Fatih, Sarayburnu'nda Yeni Saray'ı (Topkapı Sarayı) inşa ettirdi.

Buna göre Fatih'in İstanbul'da;

- I. sosyal,
- II. idari,
- III. ekonomik

alanlarından hangilerinde imar faaliyetlerinde bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

SORU: 11

Fatih, İstanbul'un Fethi'nden sonra şehre gelen yolları ve köprüleri tamir ettirdi. 1455 kışında meşhur Kapalıçarşı'nın çekirdeği büyük bedestenin yapılmasını emretti. Keza o yıl, şehre bol su getirmek için su yollarının onarımını emretti. Şehrin göbeğinde yaptırdığı ilk sarayı (Eski Saray) daha sonra uygun bulmayan Fatih, Sarayburnu'nda Yeni Saray'ı (Topkapı Sarayı) inşa ettirdi.

Buna göre Fatih'in İstanbul'da;

- I. sosyal,
- II. idari,
- III. ekonomik

alanlarından hangilerinde imar faaliyetlerinde bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III**

<http://yardimcikaynaklar.meb.gov.tr/>

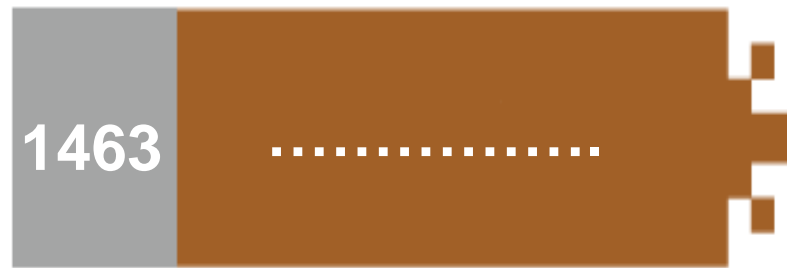
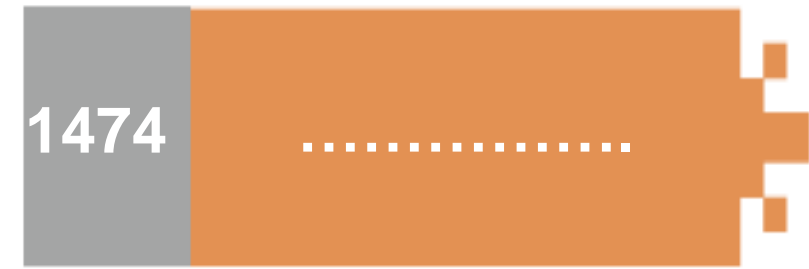
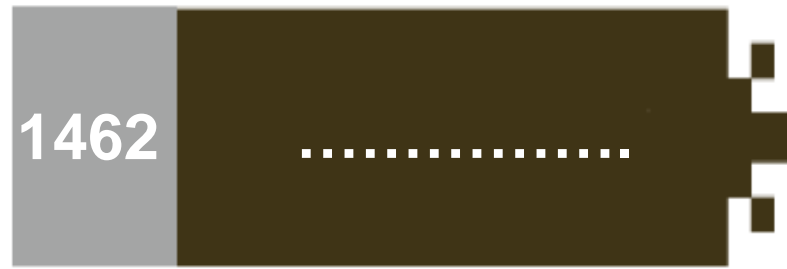
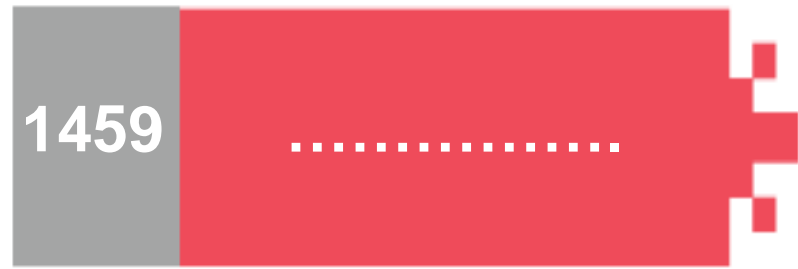
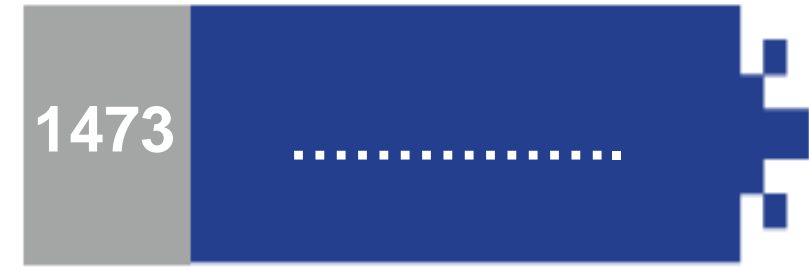
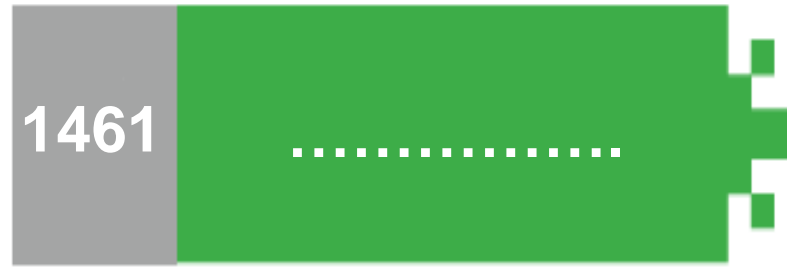
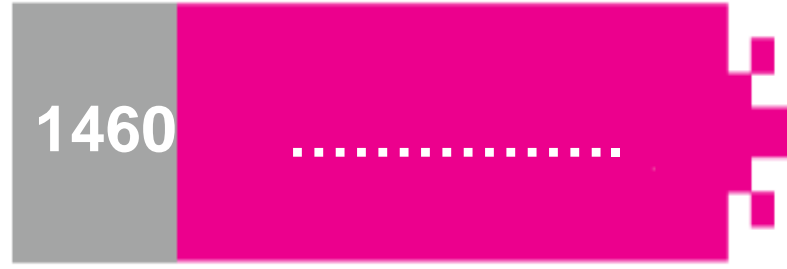
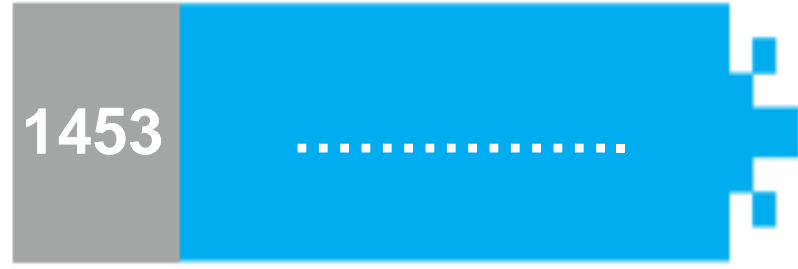
DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453-1595)

OGM
MATERYAL

1453-1520 YILLARI ARASINDAKİ BAŞLICA SİYASİ GELİŞMELER

1453-1520 YILLARI ARASINDAKİ BAŞLICA SİYASİ GELİŞMELER

1453 İstanbul'un Fethi

1454 Sırbistan'ın alınması

1459 Amasra'nın alınması

1460 Mora'nın alınması

1461 Sinop ve Trabzon'un alınması

1462 Eflâk'ın alınması

1463 Bosna ve Hersek'in alınması

1463 - 1479 Venedik ile mücadele

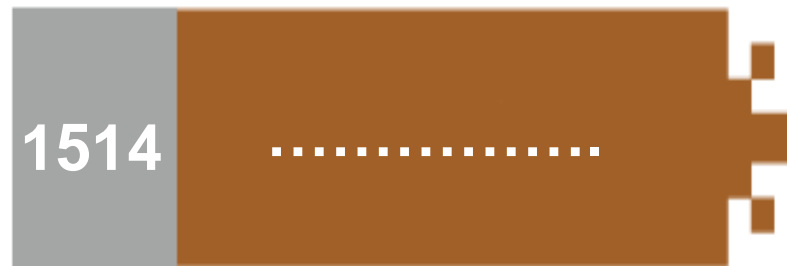
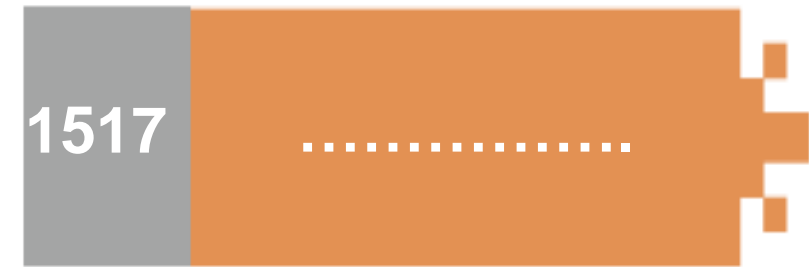
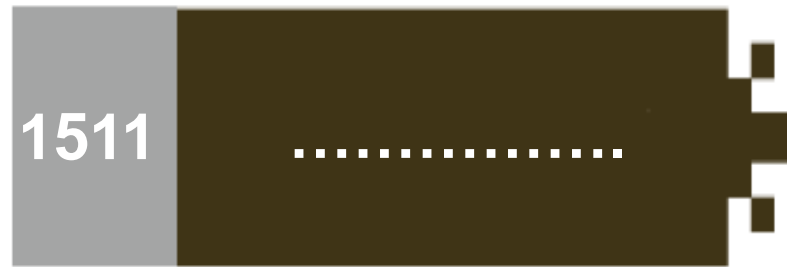
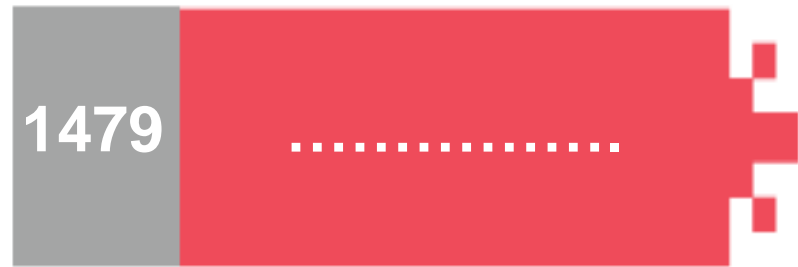
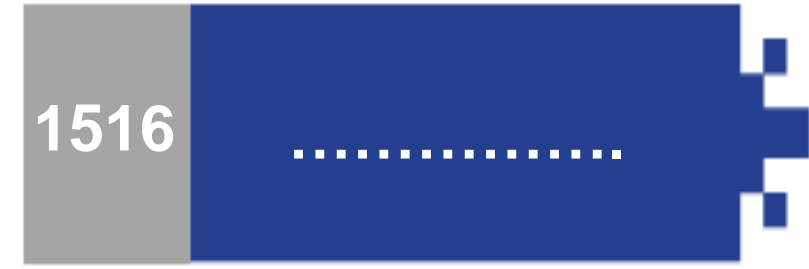
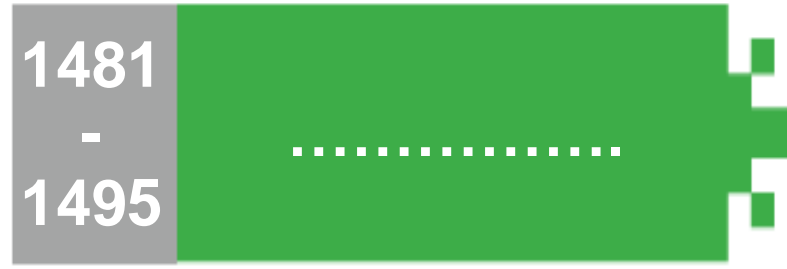
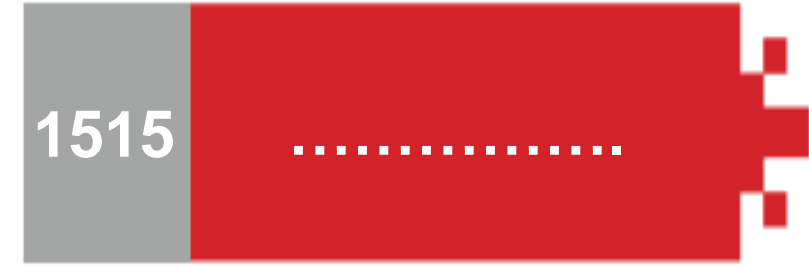
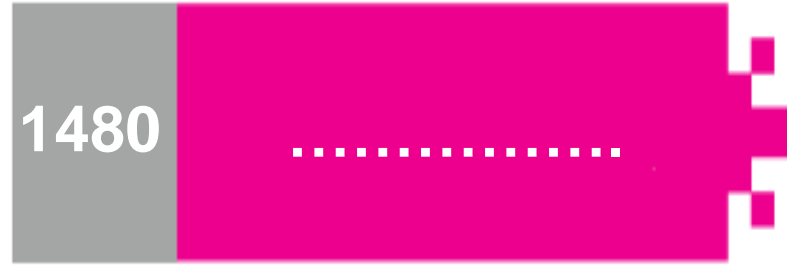
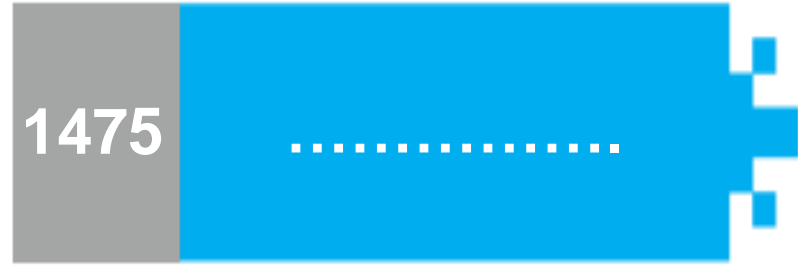
1473 Otlukbeli Muharebesi

1474 Karamanoğlu Beyliği'ne son verilmesi

1453-1520 YILLARI ARASINDAKİ BAŞLICA SİYASİ GELİŞMELER

1453-1520 YILLARI ARASINDAKİ BAŞLICA SİYASİ GELİŞMELER

1475 Kırım'ın Fethi

1476 Boğdan'ın alınması

1479 Arnavutluk'un alınması

1480 İtalya Seferi

1481 - 1495 Cem Sultan Olayı

1511 Şahkulu İsyanı

1514 Çaldıran Muharebesi

1515 Turnadağ Muharebesi

1516 Mercidabık Muharebesi

1517 Ridaniye Muharebesi

İSTANBUL'UN FETHİNİN NEDENLERİ

İSTANBUL'UN FETHİNİN NEDENLERİ

SORU: 12

**İSTANBUL'UN TARİHTE BİRÇOK KEZ
KUŞATILMASINA RAĞMEN BU
KUŞATMALARIN BAŞARISIZ
OLMASI, ŞEHRİN HANGİ
ÖZELLİKLERİNDEN
KAYNAKLANMAKTADIR?**

- 1- İstanbul'un yüksek ve günün toplarıyla yıkılamayacak kadar güçlü surlarla çevrili olması,
- 2- Bizans'ın, yakarak öldürme ve tahrip etme özelliğine sahip, sıvı hâlde bulunan etkili bir silah olan "**Grejuva**" yani Grek ateşini kullanması,
- 3- Avrupalı devletler için ekonomik, siyasi ve özellikle de dinî önem taşıyan Bizans'ın kara ve deniz yolu ile Avrupa'dan yardım alması,
- 4- Savaş stratejilerinin iyi planlanmamış olması.

**YARDIMCI
KAYNAKLAR**

<http://yardimcikaynaklar.meb.gov.tr/>

**OGM
MATERYAL**

OSMANLI DEVLETİ'NİN YAPTIĞI HAZIRLIKLAR

SORU: 13

II. Mehmed'in fetih için yaptığı hazırlıklar karşısında Bizans Hristiyan dünyasından Haçlı Seferi düzenlemesini istemiştir. Bunu değerlendirmek isteyen papa, Ayasofya'da Ortodoks ve Katolik mezheplerinin birleştirilmesi için bir ayin düzenletmiştir. Fakat İstanbul halkı, bu birleşmeye karşı çıkmış ve gösteriler yapmıştır. Grandük Notaras da "İstanbul'da Latin külâhı görmektense Türk sarığı görmek evladır." diyerek halkın tepkisini ortaya koymuştur.

İstanbul halkı ve Grandük Notaras'ın Ortodoks ve Katolik mezheplerinin birleşmesine karşı çıkmasındaki asıl sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) IV. Haçlı Seferi'nde İstanbul'un Latinlerce yağmalanması
- B) Türklere karşı güçlü bir duruma gelinmesi
- C) Yerel yöneticilerin adaletsiz uygulamaları
- D) Latinlerin Bizans'ın Balkan topraklarını almak istemesi
- E) Askerî açıdan Osmanlı Devleti'nin güçlü olması

SORU: 13

II. Mehmed'in fetih için yaptığı hazırlıklar karşısında Bizans Hristiyan dünyasından Haçlı Seferi düzenlemesini istemiştir. Bunu değerlendirmek isteyen papa, Ayasofya'da Ortodoks ve Katolik mezheplerinin birleştirilmesi için bir ayin düzenletmiştir. Fakat İstanbul halkı, bu birleşmeye karşı çıkmış ve gösteriler yapmıştır. Grandük Notaras da "İstanbul'da Latin külahı görmektense Türk sarığı görmek evladır." diyerek halkın tepkisini ortaya koymuştur.

İstanbul halkı ve Grandük Notaras'ın Ortodoks ve Katolik mezheplerinin birleşmesine karşı çıkmasındaki asıl sebep aşağıdakilerden hangisidir?

A) IV. Haçlı Seferi'nde İstanbul'un Latinlerce yağmalanması

B) Türklere karşı güçlü bir duruma gelinmesi

C) Yerel yöneticilerin adaletsiz uygulamaları

D) Latinlerin Bizans'ın Balkan topraklarını almak istemesi

E) Askerî açıdan Osmanlı Devleti'nin güçlü olması

BİZANS'IN ALDIĞI ÖNLEMLER

01

Şehrin surları tamir ettirildi.

**Yiyecek
içecek
stokları
hazırlandı.**

02

03

Haliç'in ağzı zincirlerle kapatıldı.

Papa'dan ve Avrupa'dan yardım istendi.

04

05

Grejuva (Rum ateşi) denilen Silahlar hazır hâle getirildi.

Türk Tarihini Etkileyen Sonuçları

II. Mehmed “fetheden” anlamına gelen “Fatih” unvanını aldı.

Osmanlı Devleti’nin toprakları arasında bütünlük sağlandı.

İstanbul’un Fethi’yle devletin yeni başkenti İSTANBUL oldu.

Osmanlı Devleti imparatorluk hâline geldi.

Osmanlı Devleti’nin İslam âlemindeki saygınlığı ve otoritesi arttı.

Boğazların yönetimi Osmanlı Devleti’nin eline geçti.

İpek Yolu’nun kontrolü Osmanlı Devleti’nin eline geçti.

Osmanlı Devleti’nin Avrupa’daki ilerleyişi kolaylaştı.

Ortodoks Kilisesi Osmanlı Devleti’nin koruyuculuğuna alındı.

Dünya Tarihini Etkileyen Sonuçları

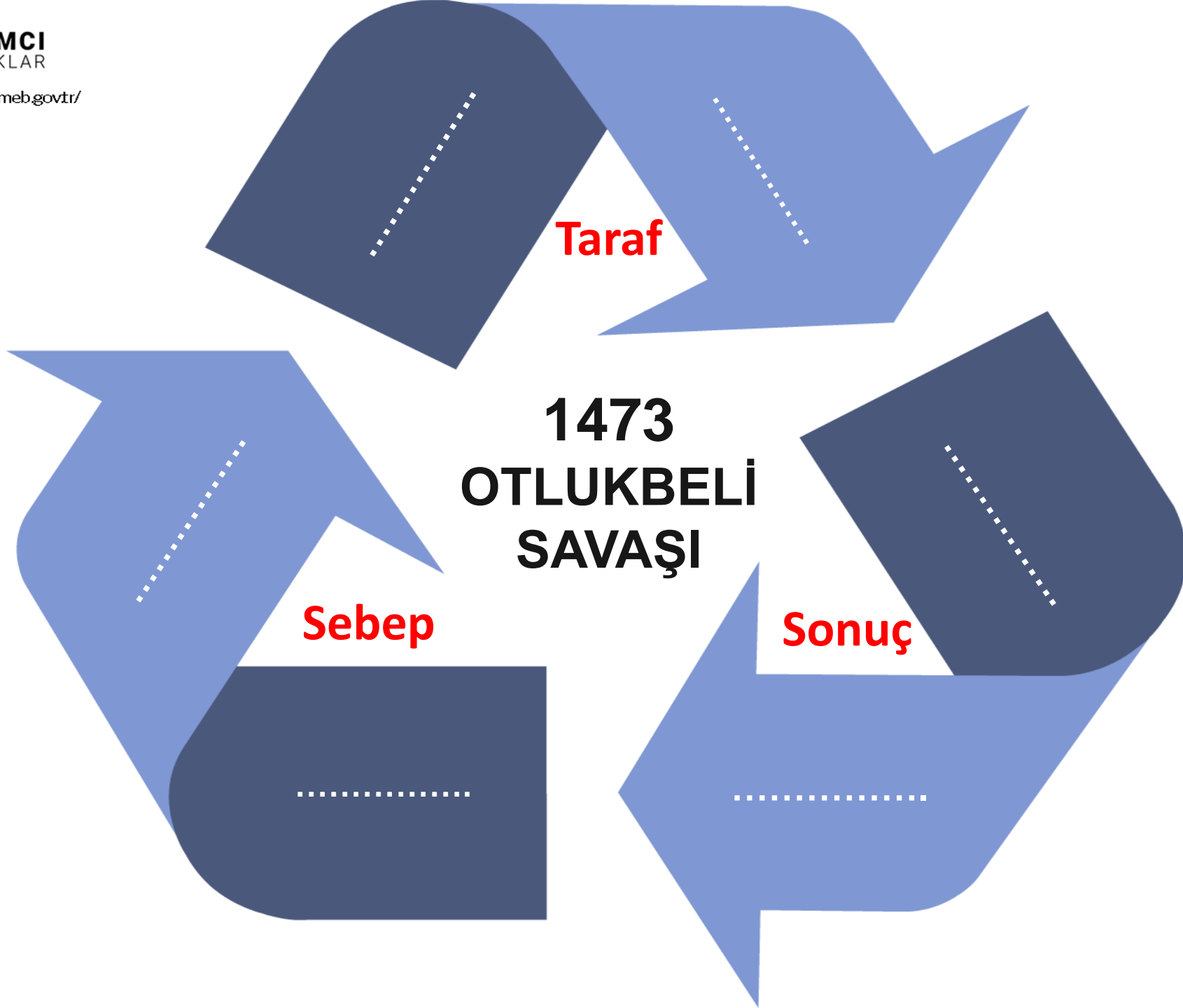
Orta Çağ sona erdi,
Yeni Çağ başladı.

Bizans (Doğu Roma)
Devleti yıkıldı.

Rönesans’ın
başlamasında etkili oldu.

Avrupalı devletler yeni
ticaret yolu arayışına girdi.

Ateşli silahların surlar
üzerindeki etkisi anlaşıldı.

YARDIMCI
KAYNAKLAR

<http://yardimcikaynaklar.meb.gov.tr/>

OGM
MATERYAL

II. Bayezid (1324 – 1362)

II. Bayezid

1

Cem Sultan İsyanı

2

Şahkulu İsyanı

3

İspanya'ya Yardım Edilmesi

CEM SULTAN OLAYI

Cem Sultan

1

Cem Sultan, ağabeyi ile girdiği taht mücadelesini kaybederek Memlûklulara, sonra da Rumeli'ye geçerek Rodos Şövalyeleri'ne sığınmıştır.

2

Cem Sultan Olayı, başlangıçta devletin iç sorunu iken Cem Sultan'ın önce Memlûklulara sığınması daha sonra da Avrupa'ya götürülmesiyle devletlerarası bir sorun hâline gelmiştir.

3

Cem Sultan Olayı dolayısıyla Osmanlı Devleti, dış politikada pasif hareket etmiş, fetih hareketleri duraksamıştır. Cem Sultan'ın ölümünden sonra dış politikada daha aktif bir siyaset izlenmeye başlanmıştır.

SORU: 14

**CEM SULTAN'IN VEFATI OSMANLI
DEVLETİ'NİN AVRUPA İLE
İLİŞKİLERİNDE NE GİBİ
DEĞİŞİKLİKLERE YOL AÇMIŞTIR?**

- Avrupalı devletler ve Papalık Şehzade Cem'in oğlu Murad ve iki torununu bir tehdit ve şantaj aracı olarak kullanmıştır.
- Osmanlı Devleti, Cem Sultan'ın ölümünden sonra dış politikada daha aktif bir siyaset izlemeye başlamıştır.

Görsel: Cem Sultan'ın esir tutulduğu Zizim Kulesi (Fransa)

5.3. İSLAM DÜNYASI LİDERLİĞİ

23
Ağustos
1514

.....

12
Haziran
1515

.....

24
Ağustos
1516

.....

22
Ocak
1517

.....

5.3. İSLAM DÜNYASI LİDERLİĞİ

23
Ağustos
1514

ÇALDIRAN
SAVAŞI

12
Haziran
1515

TURNADAĞI
SAVAŞI

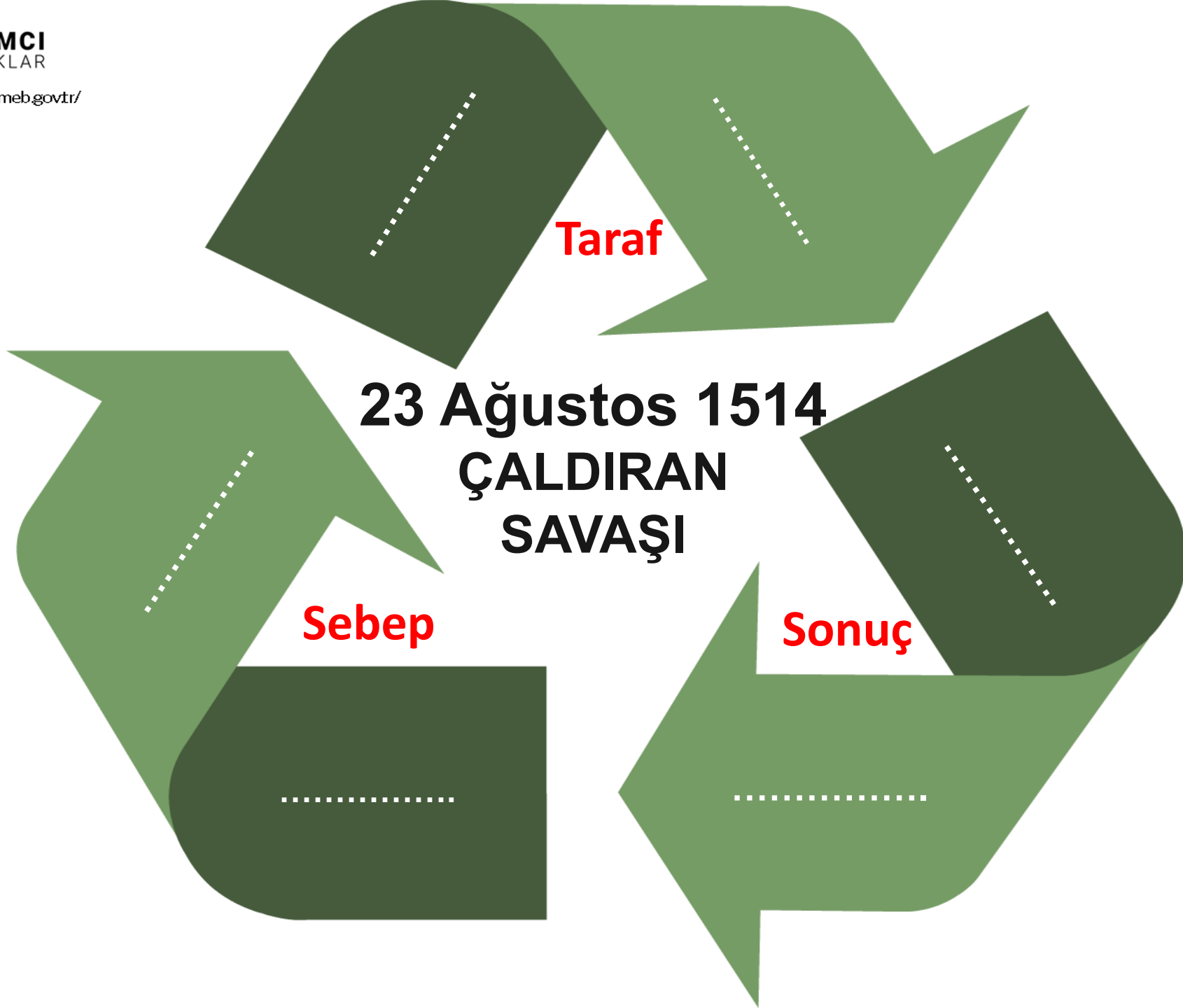
24
Ağustos
1516

MERCİDABIK
SAVAŞI

22
Ocak
1517

RİDANİYE
SAVAŞI

Osmanlı Devleti
I. SELİM

Safevî Devleti
ŞAH İSMAIL

Taraf

23 Ağustos 1514 ÇALDIRAN SAVAŞI

I. Selim'in İpek
Yolu'nun Van-Tebriz
hattının denetimini
ele geçirmek
istemesi.

SebeP

Şah İsmail'in
Anadolu'da Şiilik
propagandası yapıp,
ülkede iç karışıklıkların
çıkmasına neden
olması.

Sonuç

Tebriz-Halep ve
Tebriz-Bursa İpek
Yolu'nun kontrolü
Osmanlı'nın eline
geçti.

Savaş
Osmanlı Devleti
kazandı.

SORU: 15

**YAVUZ SULTAN SELİM DÖNEMİ'NDE,
OSMANLI DEVLETİ'NİN DOĞU'YA
YÖNELİK SİYASET İZLEMESİNİN
AMAÇLARI NELERDİR?**

- Doğu sınırlarını güvenlik altına almak,
- Safevi Devleti'nin (Şah İsmail) Anadolu'yu ele geçirmek için uyguladığı Şii propagandasını önlemek,
- Safevilerin Osmanlı Devleti'nin düşmanları ile ittifak kurmasını önlemek,
- Baharat Yolu'nun kontrolünü ele geçirerek Osmanlı Devleti'nin ekonomik gücünü artırmak.

SORU: 16

**YAVUZ'UN, SAFEVİ DEVLETİ ÜZERİNE
KARARLI BİR ŞEKİLDE GİTMESİNİN
SEBEPLERİ NELERDİR?**

Yavuz Sultan Selim (Temsili)

- 1- Dođudan gelecek tehlikelere karşı Anadolu'yu güvence altına almak,
- 2- Tebriz-Halep ve Tebriz-Bursa İpek Yolu'nun kontrolünü ele geçirmek,
- 3- Safevi Devleti'nin Anadolu'da Şii propagandası yapmasını önlemek,
- 4- Safevilerin Osmanlı Devleti'ne karşı işbirliği yapmasını engellemek,
- 5- Safevi Devleti'nin, Doğu Anadolu topraklarında etkisini kırmak.

SORU: 17

Yavuz Sultan Selim, Safevi Devleti'ne sığınan Şehzade Ahmet'in oğlu Murad'ı geri istemek için elçi göndermişti. Şehzade iade edilmediği gibi Osmanlı elçisi, Safevi sarayında öldürüldü. Ayrıca Şah İsmail, Karamanoğulları ile Osmanlı aleyhine ittifak kurmuş ve Yavuz tahta çıktığı zaman kutlamak için elçi göndermemişti. Böylece Şah İsmail, Osmanlı Devleti'ne karşı niyetini açıkça göstermişti.

Verilen metinde geçen “Şah İsmail'in Osmanlı Devleti'ne karşı niyeti” ile kast edilen durum aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) Osmanlı Devleti'ne ekonomik alanda destek olmak
- B) Baharat Yolu'nu kontrol altına almak
- C) Anadolu'ya hâkim olmak
- D) Hristiyan dünyasına karşı birlik oluşturmak
- E) Kutsal topraklarda hâkimiyet kurmak

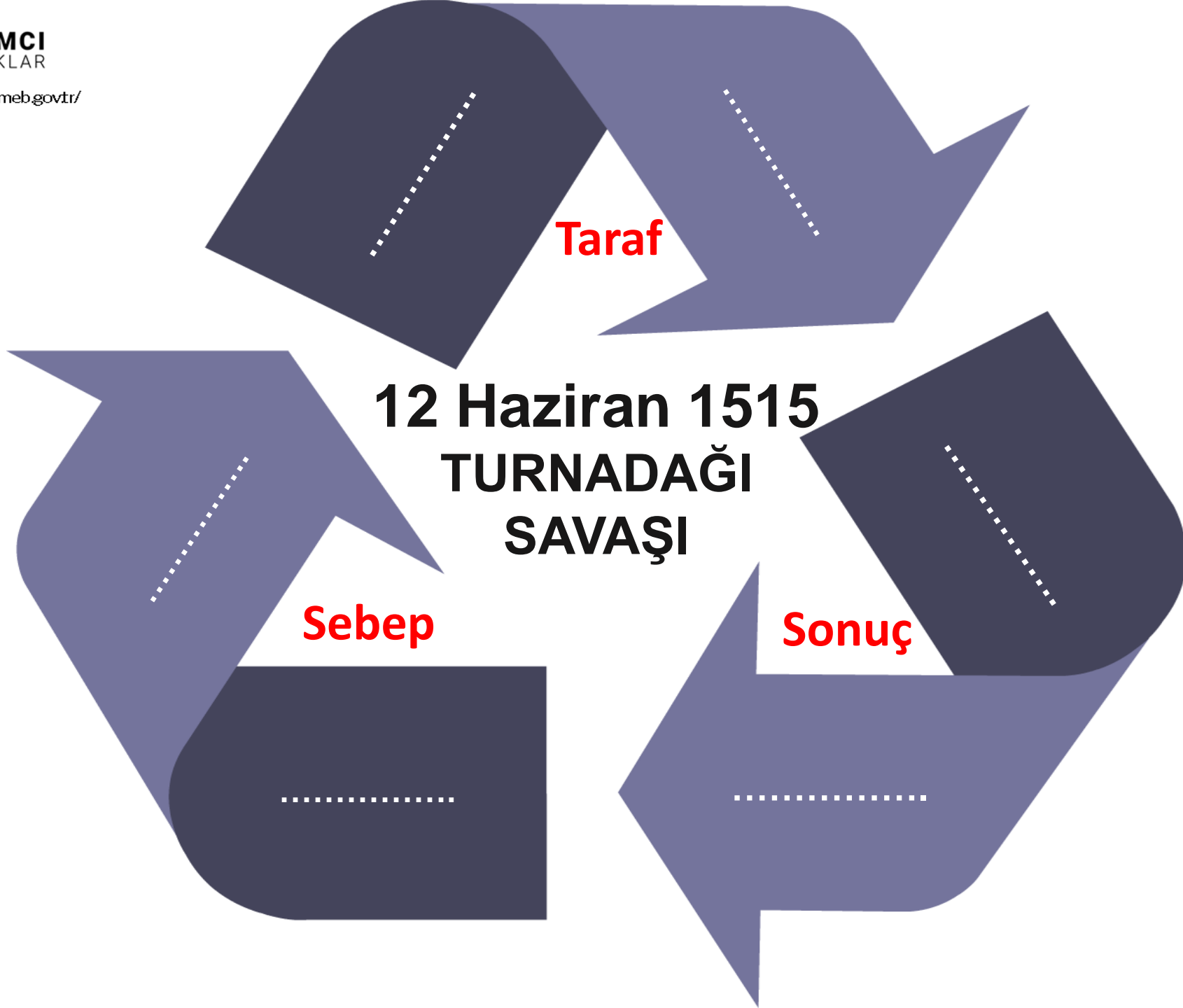
SORU: 17

Yavuz Sultan Selim, Safevi Devleti'ne sığınan Şehzade Ahmet'in oğlu Murad'ı geri istemek için elçi göndermişti. Şehzade iade edilmediği gibi Osmanlı elçisi, Safevi sarayında öldürüldü. Ayrıca Şah İsmail, Karamanoğulları ile Osmanlı aleyhine ittifak kurmuş ve Yavuz tahta çıktığı zaman kutlamak için elçi göndermemişti. Böylece Şah İsmail, Osmanlı Devleti'ne karşı niyetini açıkça göstermişti.

Verilen metinde geçen “Şah İsmail'in Osmanlı Devleti'ne karşı niyeti” ile kast edilen durum aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) Osmanlı Devleti'ne ekonomik alanda destek olmak
- B) Baharat Yolu'nu kontrol altına almak
- C) Anadolu'ya hâkim olmak**
- D) Hristiyan dünyasına karşı birlik oluşturmak
- E) Kutsal topraklarda hâkimiyet kurmak

YARDIMCI
KAYNAKLAR

<http://yardimcikaynaklar.meb.gov.tr/>

OGM
MATERYAL

Osmanlı Devleti
I. SELİM

Dulkadiroğulları
Dulkadir Beyi
ALAÜDDEVLE

Taraf

12 Haziran 1515 TURNADAĞI SAVAŞI

Dulkadiroğullarının her
firsatta Osmanlı'nın
aleyhinde Memlûk ve
Safevî Devleti ile işbirliği
yapması.

SebeP

I. Selim'in Anadolu'da
Türk siyasal birliğini
sağlamak istemesi.

Sonuç

Dulkadiroğulları
Beyliği yıkıldı,
Anadolu'da Türk
birliği sağlandı.

Savaş
Osmanlı Devleti
kazandı.

SORU: 18

Yavuz Sultan Selim, Çaldıran'dan dönerken Sinan Paşa komutasındaki bir orduyu Dulkadiroğulları Beyliği üzerine yollamıştır. Dulkadiroğulları yenilgiye uğratılarak Osmanlı hâkimiyeti altına alınmıştır.

Dulkadiroğulları Beyliğine son verilerek hâkimiyet altına alınmasını sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ridaniye
- B) Otlukbeli
- C) Mercidabık
- D) Turnadağ
- E) Mohaç

SORU: 18

Yavuz Sultan Selim, Çaldıran'dan dönerken Sinan Paşa komutasındaki bir orduyu Dulkadiroğulları Beyliği üzerine yollamıştır. Dulkadiroğulları yenilgiye uğratılarak Osmanlı hâkimiyeti altına alınmıştır.

Dulkadiroğulları Beyliğine son verilerek hâkimiyet altına alınmasını sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ridaniye
- B) Otlukbeli
- C) Mercidabık
- D) Turnadağ**
- E) Mohaç

MISIR SEFERİNİN SEBEPLERİ

01

I. Selim'in İslâm dünyasında siyasî birliği sağlamak istemesi.

02

Memlûk Devleti'nin Osmanlı Devleti aleyhinde Safevîler ve Venediklilerle işbirliği yapması, şehzâdeleri kışkırtması.

03

Baharat Yolu'nun Mısır'dan geçmesi, Mısır'ın ekonomik açıdan zengin bir konumda olması.

04

Hacca giden Osmanlı vatandaşlarının yollarda yaşadığı sorunlara (su yolları) Memluk yöneticilerinin tedbir almaması.

MISIR SEFERİNİN SONUÇLARI

Memlûk Devleti yıkıldı ve Suriye, Filistin, Irak, Hicaz ile Mısır Osmanlı topraklarına katıldı. Böylelikle Osmanlı Devleti, İslam dünyasında söz sahibi tek devlet oldu.

Venedikliler, Kıbrıs Adası için Memlûklulara ödediği vergiyi Osmanlı Devleti'ne vermeyi kabul etti.

Suriye'nin alınması, Osmanlıların ekonomik durumunu güçlendirdi. Mısır ve Kızıldeniz kıyılarına sahip olan Osmanlılar, Hint ve Akdeniz arasındaki ticaret yoluna da hâkim oldu.

Ridaniye'den sonra Osmanlı Devleti için güneyde herhangi bir siyasi tehlike kalmadı. Doğu Akdeniz'de Osmanlı hakimiyeti güçlendi, Kuzey Afrika'nın fethi için bir üs elde edildi.

Halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesiyle Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasındaki önemi arttı.

Hicaz'ın kontrolü Osmanlı Devletinin eline geçmiş, mukaddes (kutsal) emanetler İstanbul'a getirilmiştir.

SORU: 19

**PADİŞAHLARIN HALİFE UNVANINI
ALMALARI, OSMANLI SİYASİ
HAYATINDA NE GİBİ
DEĞİŞİKLİKLERE NEDEN
OLMUŞTUR?**

YARDIMCI
KAYNAKLAR

<http://yardimcikaynaklar.meb.gov.tr/>

OGM
MATERYAL

Osmanlı Devleti'nin yönetim sistemi, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'ne kadar monarşik bir özellik taşıırken 1517'den itibaren **halifeliğin Osmanlı'ya geçmesiyle** devlet yönetimi monarşik yapının yanında **teokratik** (dine dayalı) bir yapıya da bürünmüştür. Ancak Osmanlı Devleti'nin teokratik yönetim anlayışı kendine has özellikler taşımış, Osmanlı Sultanı, halife unvanını kullanmakla birlikte, dinî görüş ve fetvaları şeyhülislamdan almıştır.

SORU: 20

Osmanlı Devleti'nin gerçekleştirdiği Mısır Seferi sonucu yaşanan;

I. Halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi,

II. Kıbrıs Adası için ödenen verginin Osmanlı Devleti'ne ödenmeye başlanması,

III. Baharat Yolu'nun denetiminin Osmanlı Devleti'ne geçmesi

gelişmelerinden hangileri Mısır Seferi'nin ekonomik sonuçları arasında kabul edilebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

SORU: 20

Osmanlı Devleti'nin gerçekleştirdiği Mısır Seferi sonucu yaşanan;

I. Halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi,

II. Kıbrıs Adası için ödenen verginin Osmanlı Devleti'ne ödenmeye başlanması,

III. Baharat Yolu'nun denetiminin Osmanlı Devleti'ne geçmesi

gelişmelerinden hangileri Mısır Seferi'nin ekonomik sonuçları arasında kabul edilebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

SORU: 21

Yavuz Sultan Selim'in 8 yıllık hükümdarlığı süresince yaptığı seferler Türk İslam dünyası üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Buna göre Yavuz Sultan Selim Dönemi izlenen politika ile ilgili,

- I. Türk İslam liderliğine önem verilmiştir.
- II. Bu dönemde Avrupa ile barış politikası izlenmiştir
- III. Gümrük gelirlerinde düşüş yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

SORU: 21

Yavuz Sultan Selim'in 8 yıllık hükümdarlığı süresince yaptığı seferler Türk İslam dünyası üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Buna göre Yavuz Sultan Selim Dönemi izlenen politika ile ilgili,

- I. Türk İslam liderliğine önem verilmiştir.
- II. Bu dönemde Avrupa ile barış politikası izlenmiştir
- III. Gümrük gelirlerinde düşüş yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

